

АРТЪР КЛАРК ТАЙНАТА

Превод от английски: Драгомир Арабаджиев, 1983

chitanka.info

Хенри Купър живееше на Луната вече почти две седмици, когато почувствува, че тук нещо не е в ред. Отначало това беше само неясно подозрение, породено от известни признаци, които опитният и целенасочен репортер обикновено не забелязва или поне не ги приема сериозно. В края на краищата той не бе пристигнал тук по собствена инициатива, а по молба на Космическото управление на ООН, което винаги се нуждаеше от популярност, а още повече сега, когато предстоеше обсъждане на бюджета и когато пренаселеният свят все по-настойчиво искаше нови и нови шосета, училища и морски ферми и отправяше критики, че за изследванията в Космоса се хвърлят излишни милиарди.

Той вече правеше втората си обиколка и всеки ден изпращаше своята седемстранична информация. Макар че сега не всичко му се струваше така ново, както в началото, все още го очакваше един свят, обширен като Африка със своите чудеса и тайни, свят, който беше изцяло и добре картографиран, но все още не бе напълно изследван. И този просто непознат свят, който още много столетия ще привлича изследователите и учените, започваше веднага зад надуваемите куполи, лабораториите и космодрумите?

Когато Купър пристигна на Луната, на Архимедовия космодрум дойде да го посрещне генерал-губернаторът, който напълно искрено показваше, че се радва да го види и лично се интересува от работата му. Всичко за неговите обиколки беше подготвено: транспорт, настаняване и официален придружител. Можеше да отиде, където пожелае, да задава каквито си иска въпроси. Космическото управление на ООН му имаше доверие, защото неговите репортажи бяха винаги точни, правдиви, безпристрастни. И независимо от всичко това командировката му не протичаше успешно — не знаеше защо, но беше решен да се добере до истината.

Вдигна слушалката на телефона и каза: „Централа, свържете ме с полицейското отделение. Искам да говоря с генералния инспектор.“

* * *

Като висш полицейски чиновник Чандра Кумарасвами навярно имаше някаква униформа, но Купър винаги го беше виждал само в

цивилни дрехи. Според уговорката, срещнаха се рано сутринта до входа на малкия парк, който беше най-голямата гордост на град Плато и едновременно с това място за развлечение на неговите жители. В този час на изкуствено създаденото двадесет и четиричасово денонощие паркчето беше почти напълно безлюдно, така че тук можеха спокойно да поговорят.

През време на разходката по тесните, посипани с чакъл пътечки си спомниха добрите стари времена, общите приятели, с които бяха следвали в университета и бяха бистрили новините от междупланетната политика. Когато стигнаха до центъра на парка, точно под най-високата точка на грамадния, боядисан в синьо купол, Купър стигна до същността на въпроса.

— Зная, че познаваш детайлно всичко, което става тук, Чандра, — каза той. — Разбира се, знаеш и това, че пристигнах при вас, за да напиша серия статии по поръчка на Космическото управление, които по-късно се надявам да издам в отделна книга. Затова бих искал да разбера защо хората тук скриват определени неща от мене. Можеш ли да ми обясниш това?

С Чандра не трябваше да се бърза. Винаги обмисляше, преди да отговори, а онези няколко думи, които след това проговаряше, без да вади от устата си своята ръчно изработена баварска лула, човек наистина трябваше да измъква с клещи.

— Кои хора? — запита той накрая.

— Ти наистина ли не знаеш нищо за това?

Генералният инспектор отрицателно поклати глава.

— Съвсем нищо — отговори той, а Купър знаеше че казва истината. Чандра можеше да не отговори, но никога не би лъгал.

— Ако трябва да си призная, малко се страхувам, че ще ми отговориш точно така. Не разполагам с никакви конкретни аргументи. Мога да ти заявя само това, че персоналът на Медицинския научноизследователски център с всички сили се стреми да ме държи далеч от себе си. И че имам лоши предчувствия от всичко това.

— Хм — измърмори Чандра, извади лулата от устата си и замислено се загледа.

— И това е всичко, което можеш да ми кажеш по въпроса?

— Е..., и ти не прибави нещо особено към този факт. Не забравяй, че съм само един полицейски чиновник и нямам твоята

буйна журналистическа фантазия.

— Почакай, бих го формулирал така: с колкото по-високопоставени хора от центъра разговарям, толкова атмосферата е по-хладна. Когато бях тук миналия път, всички работещи в центъра се отнасяха към мен приятелски и ми предоставиха достатъчно материал за цяла поредица статии. А сега изобщо е проблем да се добера до директора. Или има много работа, или е някъде на другия край на Луната. Що за човек е той изобщо?

— Доктор Хейстингс? Малко е особняк, но може да бъде и неприятно хаплив. Ужасно е способен, не се сътрудничи добре с него.

— Какво би могъл да крие от мене?

— Доколкото те познавам, вече сигурно имаш по въпроса редица интересни обяснения.

— Дойде ми на ум, че в това биха могли да бъдат замесени наркотици, мошеничество или политика, но в днешно време това звучи като анахронизъм, като неща от миналото. Така че това, което остава, направо ме плаши.

Чандра въпросително повдигна вежди.

— Може да е някаква страшна епидемия, например междупланетарна чума — проговори Купър без колебание.

— Но подобно нещо е невъзможно.

— Обаче факт е, че самият аз съм написал няколко статии, в които доказвам, че формите на живот на другите планети по химически състав толкова се различават от нашите, че просто не ни „ловят“, че на всичките тези микроби и вируси, които познаваме, са им трябвали милиони и милиони години, преди да се адаптират към човешкото тяло, но признавам, че никога не съм бил уверен в това. Ами ако например от Марс някога се е завърнал кораб с нещо наистина ужасно, толкова чудовищно, че докторите изобщо не биха желала да се срещат с него?

След като помълчаха малко по-дълго, Чандра каза:

— Добре, ще видя тази работа. И аз имам свои съображения. Може би не знаеш, че миналия месец в Медицинския научноизследователски институт имахме три случая на нервни разстройства, а това само по себе си е доста необикновено.

Погледна часовника си, после към изкуствения небосвод, който се извисяваше над главите им измамно високо, а всъщност

разстоянието до него беше само някакви пет-шест метра.

— Трябва да тръгваме — каза той. — След пет минути ще завали. Обикновеният сутрешен дъждец.

* * *

Чандра се обади след четиринадесет дни, точно в полунощ — истинската лунарна полунощ. По местното време за жителите на град Плато беше неделен предиобяд.

— Хенри? Тук е Чандра. Можеш ли да дойдеш след около половин час при Пети изход? Да? Чудесно... Ще те чакам там.

„Нима е открил нещо“ — помисли Купър. Това, че Чандра определи за място на срещата Пети изход, означаваше, че ще пътуват извън града, че Чандра нещо е напипал.

Куполите на града изведнъж се изгубиха зад рязко спускащия се хоризонт — транспортьорът отби от главното трасе и продължи пътя си по лошо обозначената местност. След десет минути Купър вече видя пред себе си искрящ купол, кацнал на издигната скална площадка. Недалеч от изхода беше паркирана кола, обозначена с червен кръст. Значи не бяха единствените гости.

Служителят, който обслужваше въздушната камера, ги поведе по дългите коридори и проходи, които лъчеобразно се събираха в средата на зданието. Понякога минаваха край отворените врати на някакви лаборатории, в които се виждаха научни прибори и изчислителни машини — нормално оборудване, което изглеждаше напълно изоставено. Нали беше неделна сутрин. Когато служителят ги доведе до голямо кръгло помещение и безшумно затвори вратата зад тях, Купър си помисли, че явно са пристигнали където трябва.

Тук всичко изглеждаше като в малка зоологическа градина. Навсякъде около тях се виждаха клетки, резервоари и съдове, съдържащи богат избор от земната флора и фауна. В средата на залата беше застанал дребен сивокос човек, който имаше твърде нещастен и потиснат вид.

— Позволете ми да Ви представя господин Купър, доктор Хейстингс — каза Чандра Кумарасвами. След това се обърна към Купър и добави: — Успях да убедя доктора, че съществува единствен

начин да те накара да мълчиш и той е — да ти разкаже всичко добре и подробно.

— Честно казано — обади се д-р Хейстингс, — правя това за първи и последен път. — Гласът му трепереше, той с усилие го контролираше.

Докторът дори не се ръкува със своите гости, явно не желаше да губи време с такива формалности. Пристъпи към една от клетките, измъкна от нея малко пухкаво зверче и го показа на Купър.

— Знаете ли какво е това? — попита рязко той.

— Разбира се. Невестулка, най-елементарно опитно животинче.

— Да — каза Хейстингс. — Напълно обикновена златна невестулка. С тази разлика, че е на пет години, както и останалите невестулки в тази клетка.

— А какво толкова особено има е това?

— Изобщо нищо... Освен тази дреболия, че невестулките живеят само две години. А ние тук имаме няколко екземпляра, които скоро ще навършат десет.

Известно време всички мълчаха, но в помещението не беше тихо. Отвсякъде се чуваше шумолене, стържене, въртене, скимтене, сумтене.

— Следователно това означава, че сте намерили рецепта за продължаване на живота — прошепна накрая Купър.

— Не — отвърна Хейстингс, — не сме открили. Луната ни я дава сама..., както всъщност можехме да очакваме, ако от самото начало гледахме по-далеч от носа си.

Изглеждаше, че се е успокоил и като че ли отново беше само учен, завладян от откритието като такова, без да мисли за последствията от него.

— На Земята — продължаваше д-р Хейстингс — през целия си живот се борим с гравитацията. Тя похабява нашите мускули, деформира стомасите ни. Помъчете се да си представите само колко тона кръв и на какво разстояние трябва да я изтласка сърцето ни за седемдесет години живот! А цялата тази работа, това натоварване тук, на Луната, където един деветдесеткилограмов човек тежи само някакви си петнадесет килограма, се намалява шест пъти.

— Ясно — каза Купър бавно. — Невестулката може да живее тук десет години, а човек?

— Всяка опростена пропорция е неприложима в случая — отвърна д-р Хейстингс. — Много зависи от големината и вида. Само преди един месец не бяхме сигурни в своето откритие, но днес с увереност можем да заявим, че на Луната човек може да живее най-малко двеста години.

— И се мъчите да скриете този факт?

— Не ставайте глупав, нима не Ви е ясно защо?

— Само спокойно, докторе — намеси се Чандра миролюбиво, — само спокойно.

Очевидно беше, че д-р Хейстингс отново трябва да полага усилия, за да се овладее. Започна да говори отмерено с такова ледено спокойствие, че Купър дори почувствува студени тръпки.

— А какво ще направят онези там? — каза докторът и посочи към тавана, в посоката, където се намираше Земята, за чието съществуване никой от присъстващите нито за момент не бе забравил. — Те още сега са шест милиарда, живеят на пренаселени континенти, а вече и на дъното на океаните. А тук — той посочи с пръст надолу — ние сме едва сто хиляди и разполагаме с почти цялата планета. Само че тук можем да съществуваме единствено благодарение на чудесата на науката и техниката, а човек, чийто коефициент на интелигентност е само 150, той дори няма да може да си намери работа. А сега изведнъж откриваме, че в тази условия може да се доживее до двеста години. В състояние ли сте да си представите как ще реагират на подобна информация хората от Земята? Какво може да се получи от това? — Доктор Хейстингс замълча за миг. — Това всъщност е вашият проблем като журналист. Домогвахте се до него, сега го имате. Само че бих се радвал да зная, наистина бих бил щастлив да разбера по какъв начин възнамерявате да им поднесете тази новина?

Млъкна и напразно зачака отговор. В началото Купър имаше такъв вид, сякаш иска да каже нещо, но после очевидно размисли, тъй като нищо свястно не му хрумна.

Някъде в ъгъла, далеч от тях, започна да скимти дребничко малко маймунче.

Публикувано в списание „Криле“, брой 7/1983 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.